

Gia Sản Trong Bóng Đêm

Cung Tích Biền

Truyện ngắn dưới đây trong chùm 3 truyện liên hoàn, viết nhân 40 năm sau Biến cố Tháng 4-75, khi Tác giả sắp bước vào thêm của tuổi 80. Truyện, một cựu mang khí hậu của hiện thực huyền ảo, đưa con sinh đôi của một dòng thời sự dai dẳng, dài đặc, quái đản, được gọi chung, là lịch sử.

1

Bát tiên là tám vị tiên, trong đó có một tiên Bà. Mỗi người ở một động đá trong đảo Bồng Lai, nơi của trường sinh bất tử. Trương Quả Lão là một trong tám vị tiên. Trương có một cái trống cơm và một con lừa. Lúc cỡi lừa Lão tiên thường quay mặt về phía đuôi con lừa. Con lừa đi tới, Lão nhìn lui. Lúc không cỡi, Trương Quả Lão thu nhỏ con lừa bỏ vào cái bị cỡi, rồi mang kè kè.

Câu chuyện thần tiên ấy đã mấy nghìn năm trôi. Tôi thì hiểu theo một cách khác: “Phép thuật không do nơi Thuật sĩ Trương Quả Lão. Chỉ là do con lừa biết tự thu nhỏ để rúc vào cái bị cỡi mà thôi”.

**

Con người cùng vịt chó, heo gà, ngựa bò, mèo trâu, cùng sống chung dưới một mái nhà, chung cùng khu vườn, làng xóm, thân ái như người với người. Đêm mùa đông mưa lạnh, cháu đắp thêm cho ông nội tấm chăn, người chủ ra chuồng trâu bò quây bọc thêm một lớp màn nhựa chống phân mảnh, cho con vật nuôi của mình bớt run rẩy. Cả thầy là tinh thần, mối âu lo giữa những thân hình còn máu chảy châu thân trên mặt đất. Bốn mươi năm đi qua cây cầu số phận, cùng chung nhìn dòng nước bạc, cuộc đời chóng vánh đổi trắng thay đen, tôi yêu thương con Đốm với con Ung vô cùng, dù chúng không là “tài sản” của riêng tôi. Nó là của Bóng Đêm.

2

Từ bé chí lớn, là người hay đi đó đây, gặp nhiều biết nhiều, tôi chưa từng thấy một con chó dòng-giống-nội-địa nào to lớn một cách kỳ dị như con chó Ung. Nó cao cỡ một con bò nghé, mập vừa đủ để khen là mập-đẹp. Tia mắt nhìn, sáng quắc lẫn một chút đượm buồn, như mắt người. Mỗi lần Ung nhìn, là, như có cái nhìn tâm sự của con người từ trong một con chó nhìn ra. Điều đáng Ung hiền hòa. Bộ lông đặc biệt dài như bờm ngựa, đều đặn, mịn như tơ, có một màu hòa hợp giữa Vàng với Đỏ. Đó là Màu Da cam. Hai màu Vàng-Đỏ hòa chung với nhau ắt màu vàng cầm chắc cái “thiệt thòi”. Nhưng màu đỏ, màu đã đã đánh gục màu vàng, khi hòa chung, nó cũng bị phỉ báng, chẳng còn nguyên là Đỏ. Nó bị ung ung, mơ hoặc trong sắc nâu. Sự phối pha trong cuộc hóa màu này làm cho thân hình vốn khác lạ của con Ung càng thêm khác lạ, nửa thực nửa ảo. Màu vàng đã mất, nhưng nó giữ được cái hồn trong màu tái sinh.

3

Buổi chiều, ngược ánh nắng, con chó Ung ngồi đăm đăm nhìn cõi tà huy mờ lung, ta thấy nó như một vật-thiên-nhiên, như được trời đất dùng khối núi, mây mù của biển, pha màu mà vẽ ra.

Vì mệnh đời mau chóng đổi thay, còn đó mắt đó, lên voi xuống ngựa tức thì, người đời gọi ví von đó là bức-tranh-vân-cầu, là hoạt hình có từ mây hoàng hôn, vào mỗi lúc chiều tà. Con chó do mây đen xám tạo hình bay lảng đãng nơi chân trời, biển ảo khôn lường kia, khi chó khi mây, rất khác con Ung. Ung ngồi đây, một định vị rõ thật, máu và màu chiều hã còn chảy trong châu thân. Nó biết nhìn mặt trời lặn, chờ đêm tới, một cách vọng-minh-nguyệt. Tôi gọi đùa, con chó tương tự.

4

Ung có một thân mình dài, bờ lưng và mông mập khỏe, bốn chân thon cao, thoát trông như thân hình một con ngựa non. Rất lạ là dọc hai bên sống lưng của Ung gồ lên mỗi bên một vạch dài như một đôi cánh, có tượng hình mà không mọc ra được. Tiếc cho một hóa kiếp chưa thành. Nếu đôi cánh mọc ra đầy đủ, Ung sẽ là một con vật thần thoại, ngựa-có-cánh, thời nhân loại có con lân mặt người, thánh nữ giao hợp với thần linh đẻ ra những thần nhân. Con Ung rất cần đôi cánh, rất muốn bay về trời, mà kiếp này đành ngồi đây, nhìn Sài Gòn trong tư thế bốn chân.

5

Bây giờ, người ta gọi cái Ngã Năm Chuồng Chó của Sài Gòn xưa kia, trước 1975, là ngã Sáu Gò Vấp, vì nay nó được mở thêm một con đường thứ sáu vào ngã năm này. Sở dĩ ngày ấy có tên Ngã Năm Chuồng Chó vì nơi đây, ngay giao lộ, phía đầu đường hạ cánh của sân bay Tân Sơn Nhất, có một trường nuôi dạy chó của quân đội Cộng Hòa, gọi là trường Quân Khuyển. Các khuyển binh được nuôi riêng rẽ trong mỗi chuồng. Có thể do một cách gọi nào đó có trước chăng, hay có thể do dân ta giàu hí lộng, hoặc do cách chịu chơi Nam bộ, nên gọi cái ngã năm đó hội, mình son phấn ngày ngày đi qua là Ngã Năm Chuồng Chó.

Tôi quen biết vài sĩ quan của trường này, có lúc ghé chơi. Nhìn những khuyển binh bốn cẳng to lớn, hầu hết được nhập nội từ các xứ da trắng, tôi có phần nghi ngại. Được nuôi dạy rất kỷ luật, lính khuyển rất tinh khôn. Tập hợp đứng ngồi theo đúng hàng lối. Có chó lính, chó chỉ huy. Chó đàn anh đàn em. Chó xếp, chó tép riu hàng hoàng. Lỗ mũi, con mắt, hai vành tai bọn nó tinh tường hơn con người. Biết nhận ra mùi cốt mìn, thuốc nổ, chất ma túy, mùi của ...quân thù, nói rõ hơn, là mùi tư bản khác với mùi vô sản.

Nhưng nhìn chung, trong bọn chó to lớn, hùng tráng của trường Quân Khuyển, chẳng con nào sánh bằng Ung, một con chó vĩ đại.

6

Ung là con vật nuôi của Phiêu Thiên Dật sĩ. Một lần tới chơi tôi ngạc nhiên thấy Ung nhìn khách lạ, không sủa tiếng nào. Nó lặng lẽ từ hiên nhà đi thông thả vào trong, nằm ung dung dưới chân ghế của Phiêu Thiên. Phiêu Thiên trong bộ bà ba trắng, thường uống trà, mê say đọc sách, có khi đánh cờ tướng với tôi suốt buổi. Ung vẫn nằm yên, lâu lâu nó đưa bộ răng trắng nõn gặm vào ống quần của Phiêu Thiên lười nhè, ý là “cũng già rồi, ông chủ nên ngưng tí chút mà dưỡng sức khỏe”. Con chó Ung có một bờ môi đỏ, bộ răng tuyệt đẹp, tự nhiên, không nhờ vả gì vào kem đánh răng.

Ung đưa một đôi mắt rất người, nhìn khách, trong lúc chúng tôi uống rượu, hàn huyên. Chúng tôi trò chuyện trăm sự đời, có khi vui khi buồn, khi cười cợt, khi buồn trầm, cung bậc tri âm. Con Ung nghe ngóng, vểnh hai vành tai, mắt liếc nhìn người này sang người kia theo câu chuyện dẫn. Chừng như nó đặc ý hay buồn bã theo mỗi câu chuyện. Nó rung chân, quấy đuôi nhẹ nhàng. Ý chừng nó hiểu cái thể thái hơn tình, cái màu đời đỏ-đen-vàng-nâu đang rung chuyển trong tâm dạ chúng tôi. Nhưng nó có chút tôn trọng, nghĩa là nó hiểu ra cái quyền tự do phát biểu nơi mỗi con người, Ung tuyệt không “hồ hởi” mà “đột xuất phát biểu ý kiến” chen vào. Sủa, cũng là một góp ý, lời phát biểu.

7

Chó là con vật tinh nghĩa, giữ nhà, bảo vệ chủ là trên hết. Cả bóng trăng đêm khuya lay động trong cành cây góc lá chúng cũng nghi ngờ kẻ trộm, phát ngôn gâu gâu. Tôi thắc mắc, hỏi chủ nhà về sự im lặng của con Ung, một “hàm thanh” mang tính Đạo này. Giải thích sự “ngậm tiếng” đáng nể của Ung, Phiêu Thiên phán một câu độc:

- Đồi cha ông nó sủa khản tiếng rồi, nay nó làm một sinh vật tịch mịch.

Nói xong, Phiêu Thiên giật mình nhìn tôi. Đây không là một ứng xử có nhân từ. Cho rằng mình nhỏ mọn, cay đắng không đáng với một con vật, ví đời con chó với thân phận luân hồi của một con người là phỉ báng tính hồn nhiên của loài vật, nên Phiêu Thiên trở nên từ tốn, một gời gắm tâm tình, kể với tôi về lai lịch con Ung. Câu chuyện ông kể khúc mắc, có chỗ lạ lùng, rất ư huyền hoặc, nhưng tựu trung là chỗ huyền-nhiệm-của-Đạo-Trời, rằng hãy còn một mối dây vô hình, rất ư thiêng liêng, giữa con người và vạn vật để cùng nhau, nương nhau, tồn vong trên mặt đất này.

8

Câu chuyện mẹ và con. Con Ung là con của con Đốm. Đốm là sản phẩm của một câu chuyện truyền kỳ. Rằng, trước cái ngày toàn diện đổi trắng thay đen sẽ xảy ra đối với người Miền Nam, hồi ấy tôi – Phiêu Thiên Dật sĩ – còn ở trong một làng ngoại ô giáp ranh phía bắc Sài Gòn. Chỉ một thời gian ngắn sau là toàn cõi hình chữ S này ngưng tiếng súng, nhưng đêm ấy súng nổ qua trời. Hai bên như cố tình bắn cho hết đạn kéo hòa bình là cách xa cái cò súng.

Đêm không trăng vào cuối tháng ấy, qua khung cửa nhà, trong một khu vườn rộng, Phiêu Thiên vẫn thấy xa xa trong đêm tối một chân trời hừng sáng. Đó là ánh đèn kinh thành, Sài Gòn của ông. Ánh sáng ấy, thuở ấy, dư thừa dội lên từng trời, luôn như một ánh hào quang.

Đêm chiến trận, cháy hết nửa số nhà trong làng. Hòa với tiếng súng lớn nhỏ, mìn lựu đạn, tiếng rên rỉ, khóc than của đàn bà trẻ nít, Phiêu Thiên nhận ra có tiếng sủa loạn cuồng của một con chó, chừng nó hóa điên. Nó chạy đầu xồm cuối làng, chui vào vườn nhà này lại chạy sang nhà khác, tránh lửa thì gặp đạn. Sau này khi cứu cấp, người ta biết nó, con Đốm, đang mang đứa con trong bụng.

Không khiếp sợ tiếng súng đạn mà nằm im thin thít như những con chó khác, Đốm loạn động. Cái điên không phải điên dại cắn càn. Một cái loạn cuồng đau đớn, cái thường thấy ở một con người. Cái đau của một người mẹ đang mang bào thai trong bụng lúc lâm nguy. Người mẹ không sợ cái chết riêng mình, chỉ sợ cái dị dạng của bào thai, qua cơn chấn động thay trời đổi đất. Sợ cái rùng mình hoảng loạn trong đêm đau, hình hài đứa trẻ kia sẽ lạc hướng, thay đổi vị trí trên chính hình hài đứa trẻ. Có khi nào khuôn mặt một hài nhi có đôi mắt nằm dưới hai gò má!

9

Tiếng súng rồi cũng ngưng. Nhưng xóm làng không còn cái bình yên của đêm về sáng nơi thôn dã. Chưa thể chữa mái nhà cháy dở vì mãi lo cứu cấp người bị thương, khóc than đứa trẻ đã chết. Người ôm người mà khóc, chẳng biết đạn từ bên nào gây ra. Ai giết ai. Sáng ra, mặt trời lên cao, trời soi tỏ, mới thấy màu Đỏ là đáng sợ. Đỏ bờ tường, trên thân súc vật, đỏ mặt người, máu vũng hòa với đất và nước trở nên một loại bùn nhão. Mùi tanh tưởi dần dà hiện rõ qua gió bay đi, lớn nhanh như một con quái vật, gặm thét, hăm dọa.

**

Con Đốm loạn cuồng chạy kiệt sức, nó chui qua cổng, cố bò lết tới đầu sân nhà tôi – đương nhiên “tôi” là Phiêu Thiên – thì nằm ngay đơ. Mồm phều phào, nước dãi bọt trắng đục. Tôi vuốt bàn tay lên mõ lông con vật. Có dính máu. Nó rất bẩn, tội nghiệp. Xương thì nhiều, cái bụng tròn đầy. May mắn cho tôi, con Đốm còn thở thoi thóp. Hai đứa cháu hè nhau khiêng nó vào nhà. Trải một tấm chăn trên nền đất, nó nằm chết như một con vật vừa bị cắt tiết xong. Đắp cho nó một tấm mền. Hòa một chén sữa, cạy mồm nó đổ vào. Trời mờ sáng nó tỉnh dần, chân cử động nhẹ. Từ nay gia đình tôi có một kẻ tị nạn cần cứu mang.

Gắng nuôi nó mập ra một chút. Cho nó chỗ nằm êm ả một chút. Nó đẻ con Ung vào một ngày, tôi nhớ có một cuộc lễ lớn, nhà nhà phở phở cờ xí rộn ràng. Một thế gian đỏ rực màu máu đẻ,

10

Mẹ con Ung là một con chó trắng, toàn thân có những đốm lông đen tròn tròn trông rất đẹp, nên có tên là Đốm. Con Ung khi chào đời đã to xác, không biết có quỷ ma nào giao hợp, con Ung lai một màu lông khác lạ. Không như các loại chó con khác, lọt lòng mẹ còn nhắm mắt nhiều ngày, mù mờ tìm vú mẹ, con Ung lia bụng mẹ là mở to mắt nhìn quanh sự đời. Nó sáng mắt tức thì. Mấy hôm sau khi lọt lòng mẹ, Ung đứng thẳng bốn chân mạnh khỏe, hai chân trước nhô cao khỏi mặt đất, phần thân trước bung cao như con ngựa tung vó. Ung như muốn bay thoát, nhưng đôi cánh tượng hình trên lưng nó không mọc ra.

**

Càng ngày mọi người nhận ra con Ung như bị câm. Câm mà không điếc. Nó nghe, nó hiểu đủ cả. Nó làm đủ thứ cử chỉ, vui mừng, tức tối, sợ hãi, qua cách nhảy cẫng, dúi mũi vào ống quần một ai đó, nó cười, hoặc bỏ chạy, rúc vào một chỗ tối trú ẩn khi nghe lời hăm dọa, Tao giết mày, tao thịt mày con vật dị tượng.

Nếu là người, câm mà không điếc là chết toi. Vì mất quyền phát biểu. Vì nghe đủ mọi điều dao găm mã tấu, đặt điều, vu oan, những “hố xí ngôn ngữ” người người thân ái xài xả láng cho nhau. Nghe, cảm, hiểu, máu trăm độ lên não, mà không cãi lại được, không giải bày được, tức thì “hộc mớ máu mà rồi đời”. Chết cái rẹt khi máu chưa kịp lạnh trong thân người.

Con Ung không phải là người, nên nó hạnh phúc hơn con người. Nó có cái Đạo cao khiết của nó. Cứ nghe mọi sự đời, bình thản như chưa từng nghe. Cuộc đời của Ung cũng thành thời tự tại, nhờ nó cảm.

11

Phần con Đốm. Đã là 1976. Thời hòa bình mà, lai rai hạnh phúc. Lẽ ra thôi điên, con này lại điên tiếp. Một cái điên kỳ ảo, khó giải mã. Một cái điên của món ngon vật lạ, của sóng dữ, của mơ màng bức tranh thủy mặc. Chừng thời đại thái hòa, trù phú những ngôn ngữ hạnh phúc trên khẩu hiệu, thừa mứa những thỏa mãn điều mơ ước của chúng ta trên giấy tờ, thời đại của lời hứa, và mong gió mang đi, nó để ra trong nhân gian những niềm tin hoang dại, mang lại những đợi chờ rất dài lâu nhưng không mong đợi thì có gì/ còn gì ngoài đợi mong.

Tôi chẳng hạn. Tôi luôn nghĩ và tin vào những điều có thật, sự thật, và luôn sống với nó. Củ khoai là củ khoai, sờ vào biết mình có thật cái đầu gối, tôi không thể ngủ với vợ mình bằng một cái dương-vật-ảo, ho cảm sổ mũi thì nước mũi không thể chảy ra từ cái lỗ rốn, và vân vân. Mọi sự đã có tình tự, trật tự. Có từ tự nhiên, thiên nhiên. Có từ xếp đặt do xã hội con người. Sự thật khó thể đục rỗng.

Nhưng khi tiếp cận với thời đại con Đốm thì mọi sự thật bị tẩy xóa, tôi bị sự huyền hoặc lay chuyển. Tôi phải lấy điều không-thật làm thật. Và, vừa bước đi vừa nhắm mắt, đi trong thế giới của Đốm.

12

Thế giới ấy ướt đẫm tiếng kèn đồng ủy mị phát ra từ cổ họng một con vật. Chưa quá nửa đêm tĩnh vắng đã nghe con chó Đốm vội vã gáy ra tiếng gà thanh thót, lạnh lạnh. Đó là lời kêu xin mặt trời hãy trời lên, sớm một giây là hoan hỉ một giây. Tôi mơ màng tin một điều mà khi mở mắt biết rằng vô lý, rằng:

“Chừng trong con chó Đốm có chứa một vài triệu cử tri, có nhiều triệu các loài chim chóc, hổ mang, sâu bọ, bò chét, bồ câu, phượng hoàng, thần lẩn, cọp trắng, rồng xanh trong nó, nên cứ nửa đêm về sáng là nó lồng lộn, đau đớn lẫn hân hoan, gào thét liên hồi. Chừng nó không chịu được cái bóng tối, cái làn gió, cái hơi người, cũng ướt hay khô cần quá, nó điên”.

**

Loài chó trong thế gian có một thứ thống nhất, đó là tiếng sủa. Chó ông Obama, chó ông Tập Cận Bình đều sủa na ná nhau. Chẳng con nào vì tự ái đồng tây, vì bản sắc dân tộc mà tạo ra cái cách đặc trưng Tàu hay Mỹ. Nhưng cái thế giới đẫm tiếng kèn đồng này, tiếng sủa lẫn giọng sủa của con Đốm kỳ quặc lắm. Nó giảng ra cái lưới hào huyền. Khi gất gông gấu gấu. Khi than thở, gàu gàu trong cổ họng. Khi khóc rống như con heo bị thọc huyết. Đúng là giọng con heo khi bị treo ngược, tuôn máu họng. Tiếng kêu sắc như lưỡi dao, hệt hăng, cháy bùng.

13

Người bà con hàng xóm lắm khi bàng hoàng nghe con Đốm hí vang tiếng ngựa. Trong cổ họng của nó như có lắp sẵn một cái micro. Nó sủa ra nhịp lục lạc ngựa. Nó cục tác cục tác. Rồi Đốm phát ra âm âm tiếng trống giục giã. Nó làm tiếng quạ kêu nghe ghê rợn, như có tin báo cái chết gần kề.

Hiện đại hơn con lừa trong đảo Bồng Lai, con Đốm không tự thu mình rúc vào cái bị cói. Đốm là đại diện bát ngát cho muôn loài cùng lên tiếng ở nơi này, hôm nay. Nó facebook, liên kết, hòa mạng, một cách tuyệt vời. Con Đốm có thể biến một mùa đông ra một mùa hè cho bọn học trò mơ mộng bằng cách phát ra nghìn tiếng ve, làm ra âm thanh lá, rào rạt xao xác trong gió thoảng.

14

Cứ nghe tiếng sủa/ kêu/ hí/ gáy/ hú/ hồng/ gầm của con Đốm, ta phong phú hình dung, mỗi đầu người là một ngọn cây xanh lá, triệu người triệu cây. Giữa chốn đại-ngàn-sinh-linh-rừng-rú-đầu-người ấy, con cọp đang về ngồi gần con quạ, con chuột thân ái bên cạnh con mèo, con gà đang đứng trên lưng con sư tử, gà gáy phần tao sư tử hồng phần mày. Mồm sư tử ngôn ngữ sư, lưng sư tử ngôn ngữ gà. Phụ chú thêm là tiếng than đau của những loài bị săn đuổi trên đường chạy, tuyệt lộ tuyệt chủng, tê giác bị giết lấy sừng, đàn voi bị đốn hạ lấy

ngà, con cọp lăn quay để con dao lột da, lóc thịt lấy xương nấu hồ cốt, cá mập loại xịn chỉ còn vài trăm con bơi mệt nghỉ nơi đại dương để trốn cái lưới người. Nghĩa là, như thế, dù giọt nắng cuối cùng, dù cơn mưa ít hạt, bọn vạn vật cùng thân ái tụ họp trên một sân khấu chung, mở một dàn đồng vọng.

Trong tháng ngày âm u, rừng âm thanh này là cây cao bóng cả tỏa bóng. Cái thế giới tối đen trở nên nóng bức và rạo rực, chờ cháy. Cái lực vô hình được huy động, qua âm thanh, có thể biến ra động đất, sóng thần, những lửa thiêu hủy tối tăm. Con Đốm là thu tập thiên thu Tiếng Động, tụ gom núi cao, hang động, sông hồ, thân cây ngọn cỏ, bùn và sỏi, xương khô, đất mục về một nơi, viên tròn, và nhả chúng ra từ duy nhất một cổ họng.

**

Đó đây có khi một đôi người lăm tài vật, giả giọng đủ thứ tiếng loài vật chim chóc, đủ thứ âm thanh nhạc cụ, lên sân khấu trình diễn kiếm tiếng vỗ tay, tiền bỏ túi. Đó là góp vui cho đời. Đàng này con Đốm, con chó “khổ nạn qua hai thời kỳ” là bạn của con người, nhưng nó không góp vui theo kiểu con người. Chỉ là cái cách của muôn loài. Chỉ là mong chờ cái Ánh dương, cái Bóng tối, cái Tận cùng thăm thẳm hư vô may ra chia sẻ.

15

Bà con chòm xóm lăm người thích thú cái “đa tài” của Đốm, mang cho đủ thứ thức ăn. Có người may cho một bộ quần áo, và bảo Phiêu Thiên:

– Mặc vào cho nó. Nó xứng đáng mặc bộ đồ vét.

Phiêu Thiên cười nói:

– Con Đốm thất cã vạt? Từ xa nhìn, tưởng con chó có...năm cái chân.

Nhưng cũng lăm người nhìn con Đốm với nỗi sợ, ngờ ngờ nó là con quái vật, hoặc giả có ma ám từ cổ họng một thằng người giấu mặt trong nhà Phiêu Thiên.

Gia đình Phiêu Thiên bị kiểm điểm, vì con chó lăm lời, vi phạm an ninh trật tự, làm ô nhiễm lỗ tai nhân dân. Giết nó đi.

**

Cần phải cứu sống con Đốm. Mỗi khuya khoắt, lúc tối trời, có khi trăng lên, mưa gió chẳng hạn, là lúc “khát vọng trào dâng” trong nỗi niềm của Đốm; là Đốm bắt đầu muốn “thể hiện tâm tư”, là nó đang “trạng thái”; nghĩa là sẽ “có vấn đề” với xã hội, Phiêu Thiên bèn ngồi xuống bên nó phủ dụ, an ủi, để “giới hạn cái cần cở trong trật tự mới”. Rất may, con Đốm giàu tình cảm, nó nghe lời chủ. Nhưng một lúc nó quần quai lăn lộn.

**

Đau buồn nhất là ngày nó sinh con Ung. Một con chó bình thường mang một cái thai quá lớn, lúc sinh nở càng thêm một cơn đau đớn. Nó cần phải được mở rộng miệng mà thở, cần nhiều không khí trong lành. Một ngày của hôm nay không như mọi ngày. Con Đốm không là con lừa trong đảo Bồng Lai. Hôm ấy, Đốm rên rỉ, cố đẩy cái bào thai mang tên Ung ra ngoài. Có nước-người trào ra chỗ cái lỗ Mẹ đang nở to dần. Huyền Tẩn chi môn. Có máu từ đó. Rồi, con Đốm chết ngạt.

16

Phiêu Thiên kể xong câu chuyện Đốm và Ung, chừng tinh anh đã kiệt, da mặt bỗng tái nhợt, ánh mắt như có bụi mù hòa lẫn, giọng nói trở nên xa xôi như bên kia suối. Chừng như chuyện về loài vật, về sỏi/đá/cỏ/lá, cũng có chỗ hiển linh của nó. Con vật có những vạch trên lưng đã mở tâm linh cho Phục Hy, gầy ra bát quái. Con ngựa Địch Lự, được cho là loài phản chủ, đã từng bay qua vực thẳm để cứu sống Lưu Bị. Chiếc lá khô từng thay thuyền đưa Bồ-đề Đạt-ma qua Trường Giang, thõng trên sáu nghìn cây số nước rộng bờ xa chưa một cây cầu. Con Rùa vàng đã thu lại kiếm báu từ tay một bậc Đế vương...

Phiêu Thiên đứng không vững. Chúng tôi lầy lất như mây, mà không bay được như mây.

**

Để tiễn khách, con Ung dẫn tôi ra cổng. Cánh cổng khép hờ. Nó dùng cái mõm đẩy rộng cánh cổng cho tôi bước ra. Tôi lặng lẽ nhìn cái cách nó làm thay người, một con chó câm làm lại. Tôi rời cổng chừng mười bước, quay nhìn lại. Con Ung vẫn đứng trước cổng nhìn lung trời đất, nắng vàng. Ung như chờ đợi một ai, một điều gì. Tôi chợt hối lỗi vì mình quá lỗ mãng với con chó, đã nợ nó một lời cảm ơn, hay ít ra một cái vuốt ve.

Từ xa, tôi miệng cười, mắt nhìn Ung, một cánh tay đưa cao, tôi vẫy tay chào nó. Bye nhé! Ung lặng lẽ quay vào. Vào phía trong, nó áp cái mõng tròn đầy vào cánh cổng, lui vài bước đẩy cánh cổng về vị trí cũ. Con này điệu nghệ, mở cổng bằng mõm, đóng cổng bằng mõng. [*]

Xóm Gà Gia Định, tháng Tư 2015.
Cung Tích Biền

[*] Là liên hoàn, cần nên đọc liền nhau trong chùm 3 truyện, [2] Gia sản dưới ánh trăng, và [3] Đêm muôn màu.